

5 Dění v obci

Ženatí proti svobodným

Tradiční fotbalový turnaj se hrál opět v Zámřských

8 Na cestách

Na Lysou

Není velehor, které by byly pro nás vysoké

9 Dění v obci

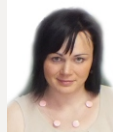
Volby 2020

Volilo se do krajských zastupitelstev a do senátu

Zámřšťané, pojd'me do toho s optimismem!

Slovo místostarostky

Alžběta Šimáčková

místostarostka obce

Vážení a milí spoluobčané, tak jako události ve světě, tak i na obci jsou omezeny Covidem. Z médií se na nás valí stále nové zákazy, omezení a doporučení.

Na prvním místě je však zachování zdravého rozumu a

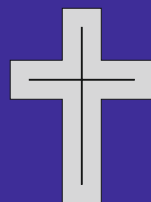
zodpovědného přístupu. Také na obci jsme zrušili několik akcí, které nás mrzí. Doufám, že v příštím roce bude situace příznivější a společně se sejdeme na vámi oblíbených událostech. Jedna s pozitivních zpráv, je přidání spoje Hranice- Kelč. Bude přidán spoj č.15 odjezd z Hranic bude 13:55 a je prodloužen až do Kelče. Z Kelče bude odjezd 14:33. Tento spoj bude přidán od poloviny prosince při změnách jízdního řádu. Také bude realizována úprava hraniční zastávky Zámřsky. Chodník přes hat' nám mírně kazí déšť, ale práce pomalu pokračují. Snad brzy budou práce dokončeny a vy uvidíte výsledek. Již je podepsána smlouva se zhotovitelem dětských prvků v klidové zóně a na hřišti před kaplí sv. Václava. Výběrové řízení vyhrála firma HRAS. S pracemi začnou na jaře roku 2021. Chtěli bychom Vám za celý obecní úřad popřát pokud možno klidný zbytek roku 2020 v plném zdraví. Do Nového roku 2021 více dobrých a optimistických zpráv, hodně zdraví a rodinné pohody.

Alžběta Šimáčková,
místostarostka

A už ho máme zase tady! Druhá vlna Covidu -19 a s tím i všechny možné opatření, která zasahují do života nás všech. První se uzavřely školy, restaurace, úřady pak maloobchody a opatření každým dnem sílí. Ze všech zpráv se na nás valí čísla nakažených a zemřelých. Je to rozhodně velmi divná doba. Ale nepodléhejme panice, vydržme, nekoukejme se na zprávy, zkusme si zachovat čistou hlavu, hodně odpočívat, hodně se hýbat na čerstvém vzduchu. Věřím, že při příštím vydání zpravodaje už bude líp a tak se pojd'me začít do letos již posledního čísla, načerpat trochu pozitivní energie a zavzpomínat jaké bylo léto a začátek podzimu.

Helena Vozáková

Ze života farnosti

Biřmování Kelč 2020

Zápas familiů 2020

Vážení občané Zámorsk, milí farníci, na začátku podzimu a Bohu žel v čase nových omezení v možnosti setkávání, srdečně zdravím všechny, kdo čtou zámorský obecní zpravodaj. Prožili jsme mimořádné letní měsíce, většina lidí si odřekla zahraniční dovolenou, ale ani v republice nebyly z důvodu protikoronavirových opatření možné akce pro velký počet lidí a tak odpadly nejen hudební festivaly, ale byla zrušena i řada táborů a pobytů pro děti a mládež.

Na faře v Kelči se pro velké nasazení organizátorů mohl uskutečnit příměstský tábor, název „Drakobijci“ odkazoval na titul knížky, která dala táboru hlavní téma: jak porazit pokušitele, který ohrožuje člověka lákáním k lenosti, obžerství, pýše a dalším hříchům? Nejen papírové dračí hlavy létaly vzduchem, děti si zahrály spoustu her i fotbalový turnaj a prošly stezku odvahy.

Obě dlouho připravované akce – tedy první svaté přijímání dětí 12.7. a udělování svátosti biřmování arcibiskupem Janem Graubnerem 9.8. proběhly bez problémů a věřím k povzbuzení a upevnění víry všech účastníků. Těší mě, že se kladerubští biřmovanci neztratili z nedělní mše svaté, kéž se jim podaří uhájit první místo pro Ježíše v srdci i v celém životě.

Na konec prázdnin jsme chystali letos podruhé fotbalové utkání farníků „svobodní proti ženatým“, které ale muselo být na poslední chvíli kvůli podmáčenému hřišti odloženo. Nakonec se hráči a fanoušci dočkali v neděli 20. září a po velkém boji a heroickém výkonu brankáře ženatých skončilo utkání 2:2. Na penalty, pro pobavení diváků, vyhráli svobodní 3:2.

V Zámorskách se nám ještě před začátkem nové vlny opatření proti šíření viru způsobujícího nemoc COVID-19 podařilo oslavit slavnost svatého Václava, která byla zároveň osmnáctými narozeninami kaple. Ta je teď plnoletá a tak v ní budeme moci nechávat aspoň v chladnějších zimních měsících láhev s mešním vínem...

Děkujeme za sponzorský dar na nákup nových LED svítidel, které teď v čase brzkých stmívání a pozdních svítání, věřím, ještě hojně využijeme. Dosud jsou bohoslužby omezené počtem šesti účastníků, proto zveme jen zástupce rodiny, která zadala úmysl na mši svatou. Pevně věříme, že do začátku adventu počty nově nakažených budou klesat a v kapli se budeme moci znovu pokojně ve větším počtu scházet.

Před svátky dušiček plánujeme koncem října rozšířenou možnost přijetí svátosti smíření, jinak je svatá zpověď možná pravidelně každý čtvrtek od 19:15 do 20 hodin ve farním kostele. Aktuální rozpis bohoslužeb najdete na www.kelc.farnost.cz

Požehnaný podzimní čas a blízkost Boží ve společenství věřících přeje

o. Jan Bleša, farář

Usnesení č. 3/2020 ze zasedání zastupitelstva obce Zámrsky konaného dne 1. 9. 2020 v 18:00 na obecním úřadě v Zámorskách

Zastupitelstvo obce po projednání schvaluje:

1. Zapisovatele p. Zdeňku Hašovou a ověřovatele zápisu Pavlíka Františka a Oravovou Marii (hlasování -pro 6 hlasů) schváleno
2. Program schůze s doplněnými body 6) Zařazení obce Zámrsky do územní působnosti MAS, 7) Smlouva o dopravní obslužnosti. (hlasování -pro 6 hlasů) schváleno
3. Zastupitelstvo obce schvaluje nepřijetí dotačního titulu z Ministerstva pro místní rozvoj na doplnění hracích prvků na dětském hřišti z výzvy 1/2019/117D8210. (hlasování - pro 6 hlasů) schváleno
4. Zastupitelstvo obce schvaluje přijetí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj na doplnění hracích prvků na dětském hřišti z výzvy 1/2020/117D821 a pověřuje starostu podpisem smlouvy o přijetí dotace. (hlasování-pro 6 hlasů) schváleno
5. Výběr veřejné zakázky: „ Doplnění hracích prvků na dětském hřišti a pověřují starostu podpisem smlouvy o dílo. Zastupitelům byla předložena zpráva o posouzení a hodnocení nabídek. Výběrem firmy HRAS – zařízení hřišť, s.r.o. a to částkou 715.590,37 Kč včetně DPH. (hlasování – pro 6 hlasů) schváleno
6. Zastupitelstvo obce Zámrsky schvaluje zařazení území obce Zámrsky do územní působnosti MAS Hranicko z.s. na programové období 2021-2027. (hlasování – pro 6 hlasů) schváleno

Zastupitelstvo po projednání neschvaluje:

1. Podepsání Dodatku č. 2 ke smlouvě o poskytnutí příspěvku na zajištění dopravní obslužnosti Olomouckého kraje. (hlasování – pro 3 hlasů proti 4) neschváleno
- Starosta obce: Pala Arnošt Místostarostka obce: Šimáčková Alžběta

Usnesení č. 4/2020 ze zasedání zastupitelstva obce Zámrsky, konaného dne 16. 10. 2020 na obecním úřadě v Zámorskách

Zastupitelstvo obce projednalo:

1. Výsledek jednání s panem generálním ředitelem Povodí Moravy p. MVDr. Václavem Gargulákem
2. Možnost oprav omítek v místním pohostinství v době jejího uzavření.
3. Pořízení Územního Plánu Zámrsky.

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí:

1. Výsledek jednání s generálním ředitelem Povodí Moravy p. MVDr. Václavem Gargulákem
2. Zajištění opravy omítek v pohostinství.

Zastupitelstvo obce po projednání schvaluje:

1. Zapisovatelku p. Zdeňku Hašovou, ověřovatele zápisu p. Kubešu Pavla a p. Oravovou Marii (hlasování -pro 5 hlasů)
2. Program schůze s doplněným bodem 7) Územní plán obce, 8) Výsledek jednání s generálním ředitelem Povodí Moravy p. MVDr. Václavem Gargulákem , 9) Oprava omítek v pohostinství. (hlasování -pro 5 hlasů)
3. Rozpočtové opatření č. 2/2020 (hlasování – pro 5 hlasů)
4. Podpis Dodatku č.2 smlouvy o poskytnutí příspěvku na zajištění dopravní obslužnosti Olomouckého kraje. (hlasování – pro 5 hlasů)
5. Navýšení pokladní hotovosti na 100.000Kč (hlasování - pro 5 hlasů)
6. Zastupitelstvo obce pověřuje starostu obce provádět rozpočtová opatření v limitu do výše 100.000Kč na straně vydání a na straně příjmů bez omezení (hlasování – pro 5 hlasů)
7. Zastupitelstvo obce rozhodlo,
 - v souladu s ustanovením § 6 odst. 5 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 84 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, o pořízení územního plánu Zámrsky z vlastního podnětu.

Zastupitelstvo obce určuje,

- dle ustanovení § 6 odst. 5 písm. f) ve spojení s § 47 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, pana Arnošta Pala – člena zastupitelstva spolupracovat s pořizovatelem při pořizování územního plánu Zámrsky („určený zastupitel“).

Zastupitelstvo obce schválilo:

- v souladu s ustanovením § 6 odst. 6 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, žádost obce o pořizování územního plánu Zámrsky Městským úřadem Hranice – úřadem územního plánování.

Zastupitelstvo obce pověřuje:

- starostu obce bezodkladně informovat o výsledku jednání zastupitelstva, zajistit předání usnesení o schválení pořízení územního plánu Zámrsky a podáním žádosti o pořízení územního plánu Zámrsky Městskému úřadu Hranice, orgánu územního plánování. (hlasování – pro 5 hlasů)

Svatováclavská pouť

Časy se mění a popravdě jsem ráda, že v letošním roce neproběhlo plánování oslav sv. Václava, kterými pravidelně ozvláštňujeme tento den. Stojí to čas a energii a moc by nás všechny mrzelo, že bychom museli v této situaci něco rušit. I počasí nám ukázalo, že nic nedělat byla správná volba. A tak jsme si po několika letech užili tento slavnostní den sami po své ose v kruhu svých rodin. A nebylo to vůbec špatné. Díky mši svatě, kterou sloužil otec Jan Bleša v naší kapli se stejně všichni setkali. Možná to v takovém množství bylo na dlouhou dobu naposledy. I tak jsme si našeho patrona připomenuli se vši parádou a s požehnáním se rozešli do svých domovů. V téhle situaci si musíme vážit každé chvíle pospolu, nikdy nevíme, co přinese zítřek, teď je to nasnadě více jak dřív.

Děkuji tímto panu kostelníkovi za přípravu mše svatě i večerní vigilie, otcí Janovi za odsouzení slavnostní mše, všem, co se podíleli na úklidu, schůle a paní varhanici za hudební doprovod a všem zúčastněným, za kázeň a ohleduplnost k ostatním. Příští rok snad už budeme jen vzpomínat s úsměvem, v dobré náladě, hojném počtu a u dobrého moku.

Zdeňka Hašová

OZNÁMENÍ OBČANŮM

Zastupitelstvo obce dává na vědomí občanům, že se bude pořizovat zpráva o uplatňování územního plánu s možností podávání podnětů. Dále oznamuje, že se bude pořizovat nový územní plán, do kterého lze podněty (změny zastavěného území apod.) zapracovat. Lhůta pro podání podnětů je do 30.11.2020.

Blahopřejeme jubilantům naší obce

V nejbližších dnech oslaví významná životní jubilea tyto občané:

Listopad 2020

Palová Anna
Šarman Antonín
Pajdla Stanislav
Srubek Ladislav

Prosinec 2020

Schindlerová Anna
Šenk Adolf
Zábranský Miroslav

Leden 2021

Novák Antonín

Všem jubilantům gratulujeme a přejeme spoustu sil a zdraví do dalších let.

Úřední hodiny na OÚ Zámrský

Po 8:00 - 11:30 13:00 - 17:00
St 8:00 - 11:30 13:00 - 17:00

kontakt: www.zamrsky.cz
telefon: 581 623 536

Provoz knihovny

Každé úterý 17:30 – 19:30 v 1p. KD Zámrský

Zábavné odpoledne s včelou aneb Život včely

I přes veškeré problémy, které nám letošní rok přináší, se podařilo v Zámorskách zorganizovat pár akcí. Mezi ně patří i dětský den společně s fotbalem Ženatí vs. Svobodní. Letošní téma se však od předchozích ročníků trochu lišilo. Hlavním cílem bylo přiblížit našim nejmenším život včely, představit práci včelařů a, to nejdůležitější, jak vzniká med.

Vše vypuklo 1.8.2020 ve 14 hodin na hřišti. Jako první se děti měly za úkol seznámit s životem v úlu. Na začátku samy děti popovídali, co vlastně o včelách ví. Tak co, zvládli byste odpovědět, kolik včel je v úlu? Jak dlouho žije královna? Kolik vajíček naklade? Pak následoval úkol, kde se pokusili sestavit vývoj včely dělnice, který má hned několik fází. U této disciplíny se zapotili i dospělí.

Po splnění prvního a zároveň i nejtěžšího úkolu se vrhli na sladší disciplínu a to zdobení medových perníčků. Vůně, která se linula z tohoto stanoviště

lákala i spoustu nezvaných hostů.

U třetího stanoviště na děti čekala nebezpečná překážková dráha. Taková včela, abyste si to uměli představit, dokáže letět rychlostí až 30 kilometrů za hodinu a denně zvládne 3 – 10 výletů. Při těchto výletech na ni číhá spousta nebezpečí ať už v podobě ptáků nebo třeba člověka. Po skvělých sportovních výkonech se naši malí včelaři přesunuli na poněkud lepkavé stanoviště. Mezistěny z vosku, které včelař používá jako vzor pro stavbu plástve, kam ukládají med, pyl, nektar, larvy anebo vajíčka. Právě tyto mezistěny lze použít na výrobu krásných a velmi aromatických svíček.

Každý správný včelař musí umět poznat květiny, aby věděl, co má doma pro včelíčky zasadit. Další stanoviště se proto nabízelo samo a jak se ukázalo, nebyl to úplně snadný úkol. Kromě včelího máku a jetele zde mohli najít i astru a svazenu. Posledním úkolem bylo puzzle,

na kterém byl popis těla včely. I přesto to nebylo poslední stanoviště. Posledním stanovištěm byla sladká odměna. Co jiného si naši malí odvážlivci mohli dostat než odměnu přímo od včelek. Každý si kromě perníčku a svíčky odnesl ještě medvídku plného medu.

Velký dík patří včelařům z Kelče, Němetice a Skaličky za zapůjčení úlu, odborných mate-

riálů a pomůcek pro včelaře.

Cílem tohoto odpoledne nebylo jen zabavit děti, ale hlavně je naučit něco o včelkách. Je důležité, aby se i mladší generace naučily lásce k přírodě a hlavně k těmto malým pilným pracovníkům.

Kačka Vozáková

Ženatí x svobodní 2020

výsledku a průběhu zápasu, jako se to v podobných situacích dělá, je to jednoduché. Když mi žena řekne v polovině října napiš článek k zápasu, který se hrál před několika měsíci, tak si to fakt nepamatuji. Co vím, svobodní prohráli v základní hrací době. Slabou náplastí je alespoň vítězství v populárních penaltách. Doufám, že v příštím roce se svobodní přes své sociální sítě domluví na účasti všech opor a znovu se pokusí přepsat dějiny.

Výsledek si sice nepamatuji, ale je třeba vyzvednout zážitky, které si vybavím. Předně super výkon gólmana svobodných Karla Roubala, nováčka v týmu svobodných. Pro mě asi největší překvapení zápasu. Neuvěřitelnou dlouhověkostí fotbalových bardů Trlifajových, kteří to tady drží už několik desetiletí. Klobouk dolů pánové. Nechápu sebezníčující zákroky bráchy Václava téměř v padesáti letech jenom proto, aby mu syn nedal gól. Mimochodem v mladém Václavovi nám roste dobrý fotbalista. Ale těch se ukázalo v týmu více. Až si zapamatuju jejich jména, tak Vám o nich napíšu.

A hlavně – hrál se fakt dobrý fotbal. To za nás nebylo! Tak zase za rok :-)

Zdeněk Vozák

Schválně jsem změnil pořadí mužstev. Důvod je jednoduchý - všechny ročníky vyhráli ženatí a ani letos tomu nebylo jinak. Nevím přesně jak je dlouho tomu, co jsme tuto tradici obnovili, ale 100% je to přes 25 let. Dlouho jsem sám hájil barvy svobodných, ale vítězství jsem se dočkal až po svatbě. V letošním roce se k této „dezerci“ rozhodl Jirka Trlifaj. V prvních dvou třetinách zápasu se musel hodně potit. No uznejte, kdo by se chtěl stát prvním poraženým po přestupu k ženatým! Na druhou stranu je třeba uznat, že kdyby se

Jirka oženil až po zápase, asi by se vítězství dočkal i tak, i když v barvách svobodných. Opravdu mladým chyběl jeden, možná dva hráči, aby se dočkali prvního vítězství. Mužstvo museli doplnit hodně mladí kluci. Je moc dobře, že mají chuť hrát, ale když nemáš aspoň 170cm a 70 kilo, je to s chlapama opravdu nerovný boj. V závěru zápasu se opět projevila zkušenost ženatých a frustrace svobodných. No, hlavně že se nikomu nic nestalo!

Jestli se divíte, proč klasicky nepíšu o

Ženatí x svobodní 2020 pokračování ze str. 5

Touto cestou bych chtěl moc poděkovat. Všem hráčům ze zápasu Ženatí vs. Svobodní. Vždycky se moc těším na ten okamžik, kdy se bude konat tento zápas, který se koná jednou za rok. A ze srdce bych chtěl moc poděkovat panu Václavu Vozákovi za to, že mi vždycky oznámí termín, kdy se bude hrát a panu Zdenku Vozákovi, který píská tento zápas. Věřím tomu, že by zvládl pískat i první ligu. A potom bych chtěl poděkovat všem ženatým, že mě vzali mezi sebe a že mi umožnili s nimi hrát. Vždycky se moc na vás těším, jste totiž součástí mého života.

Nejvíce mě zahřeje u srdíčka, když můžu dát gól nebo jak říká pan

Zdenek Vozák, že jsem rozhodl utkání. A že se vždycky těším na mé salto a na můj hlouček fanoušku z mé rodiny, která mi vždycky fandí a nikdy mě nezklame. Největší odměna je, když mi švagr nalije pro mě a můj tým odměnu do štamprle, a pivo, které jenom zasyčí. Ještě bych moc rád poděkoval Ženám v akci, které mě přijali mezi sebe. Za to, jak se krásně a pěkně starají o naše děti a mládež a že pro ně vymýšlejí všelijaké hry a já že můžu být součástí této akce. Chtěl bych poděkovat všem, kdo bydlí v Zámorskách a přijali mě mezi sebe. Moc vám všem děkuji.

Michal Kotlár

Nohejbalisté jeli na turnaj

15.8.2020 jsme vyjeli na zkušenou do Milotic nad Bečvou na tradiční nohejbalový turnaj trojic RESEGON CUP. Přihlásili jsme dvě mužstva, jelikož je v Zámorskách nohejbalistů dost, tak nám to připadalo přiměřené, což se následně ukázalo jako velice neprozíravé, protože nám do toho termínu naskočily nějaké dovolené, pracovní povinnosti a podobně.

No a tak nás nakonec jelo pouze pět hráčů. Zámrsky I. Trlifaj Petr, Schmidt Jura a jeden z našeho druhého týmu.

Zámrsky II. Trlifaj Libor, Daňhel Tomáš a Roubal Karel. Samozřejmě Jura Schmidt (který k nám jezdí hrát pravidelně ze Skaličky) musel trochu zalobovat u pořadatelů, aby naše týmy byly každý v jiné skupině. Nohejbalového turnaje se účastnilo 10 týmů rozdělených do dvou skupin. Na tomto turnaji mohou hrát i registrovaní hráči, což bylo u některých týmů při hře víc než patrné. Hrál se na původním antukovém hřišti a na novém hřišti s umělým povrchem. Při hře nás

potkala ještě jedna nemilá událost, Jura Schmidt se nám v druhém zápasu zranil a tak jsme dohrávali, dva týmy, s deficitem nejen jednoho hráče, ale už dvou hráčů. I tak jsme nebyli ve skupinách úplně marní - Zámrsky I. obsadili 2. místo a Zámrsky II. skončili čtvrtí. Z každé skupiny postupovali čtyři týmy a hrálo se do kříže - 1. se 4. a 2. s 3. na vyřazení. Tady oba naše týmy skončily i když se rvaly do posledního míče, konečné umístění tedy zní: Zámrsky I. - 5. místo a Zámrsky II. - 6. místo

Pro zajímavost, první se umístili 15letí ogaři z Brna, kteří hrají nohec závodně. Ještě jsme získali dvě osobní ceny. Trlifaj Libor dostal cenu za nejlepšího neregistrovaného hráče (hodnotil to borec, který s námi u stolu degustoval rum). A ta druhá cena byla, podle obsluhy baru, za největší útratu stolu.

Takže je vidět, že to nebyl žádný propadák a snažili jsme se reprezentovat po všech stránkách.

Sportu zdar a nohejbalu zvlášť!

Čupo

Nebe plné hvězd

Začal nám nový školní rok, a to by nebyly Zámrsky, aby se řádně s končícími prázdninami nerozloučily. V letošním roce netradičně, ale o to více poučně. Vždycky jsme se snažili svépomocí vymyslet nějaký program, tak aby si užili všichni malí. Přijali jsme nabídku Hvězdárny z Valašského Meziříčí a myslím, že to byl výborný nápad. Vždyť noční pozorování hvězd a planet s odborným výkladem, to jsme tady ještě neměli. Slovo dalo slovo, doladily se termíny a nezbyvalo než se modlit, aby vyšlo počasí. Protože zaměstnanci hvězdárny ví sami dobře jak je počasí vrtkavé vždy pro jedno místo rezervují 2 termíny, tedy pátek a sobotu. Ty naše byly 4. a 5.9.2020, jako místo pozorování byla vybrána odpočinková zóna u hřiště. Nastal pátek 4.9. a my všichni

vzhlíželi k obloze s netrpělivostí, jak to vlastně dopadne. Proběhlo mračno, vykuklo sluníčko, objevil se opar, no bylo všelijak. Na obecním úřadě byl stále připraven rozhlas pro vyhlášení případného přesunutí akce, ale v 17:00 bylo rozhodnuto, že naši milí hvězdáři přijedou. Vše běželo, jak mělo, občerstvení nachystáno, kios hučel jako úl a dobrá nálada nám samo sebou nechyběla také. Před 20:00 hodinou u hřiště zastavila dodávka a s ní přijelo moře zážitků. Svoji návštěvou nás poctili zaměstnanci Hvězdárny Valašské Meziříčí paní Vahalíková Kateřina a Jiří Srba. Vybalili dalekohledy a už nic nebránilo užívání si hvězdného nebe tak trochu jinak, než jsme zvyklí. Laserovým ukazovátkem nám pan Srba

..... pokračování na str. 7

Nebe plné hvězd pokračování ze str. 6

ukazoval souhvězdí, planety... oči nám šly kolem, zvláště když jsme se mohli podívat díky dalekohledům zblízka. Dokonce se nám tvořily fronty, ale všichni, ač zvědaví byli trpěliví a oceněním jim byl pohled třeba na Jupiter s jeho měsíci, dopodrobna jsme

pozorovali měsíc. S každou přibývajícím hodinou se nám pohled měnil. Domů nikdo nespěchal, a tak nám to společenství pod hvězdným nebem vydrželo až do pozdních nočních hodin.

Chci touto cestou moc poděkovat oběma

„hvězdářům“ paní Vahalíkové i panu Srbovi, za krásný zážitek, trpělivost a dobrou náladu.

Moc rádi jsme se s nimi potkali a věřím, že to nebyla poslední spolupráce.

Zdeňka Hašová

V pátek 4. září jsme vyjeli s přenosnými astronomickými dalekohledy do obce Zámrs, kde se uskutečnilo pozorování večerní a noční oblohy. Zpočátku nebyly podmínky ideální, téměř celou oblohu halila oblačnost, ale nakonec se počasí umoudřilo a umožnilo přihlížejícím – dětem i dospělým – spatřit všechny lahůdky noční oblohy tohoto pozdního léta. Především planety: Jupiter s rodinou měsíců; Saturn s typickými prstenci a na samotný závěr i vycházející rudý Mars (který ale bude lépe pozorovatelný až během podzimu, na jeho pozorování jste srdečně zváni na hvězdárnu). Vzhledem k tomu, že

jsme sebou měli také velký zrcadlový teleskop, mohli jsme před východem Měsíce využít tmavé oblohy v malé obci (organizátoři ochotně zajistí vypnutí části veřejného osvětlení) k pozorování hvězdokup, mlhovin a galaxií. Závěrečnou třešničkou na dortu byl pro pozorovatele vycházející Měsíc a pro nás chutná noční svačinka. Organizátorům děkujeme za milé přijetí a snad jsme se neviděli naposledy.

Kateřina Vahalíková Hvězdárna Valašské Meziříčí

EXKURZE U KARLA ROUBALA S VÝROBOU DOMÁCÍCH SÝRŮ KORBAČÍKŮ

O tom, že máme v Zámrskách spoustu šikovných a zručných lidí už není pochyb, ale když nám opět donesl na hřiště k míčovým hrám občerstvení Karel Roubal, ať už to byl kýbl smažených domácích brambůrků (mimořádně nedávaj se srovnat s těmi z obchodních pultů), domácí topinky, masová směs, v poslední řadě nás ohromil domácími korbáčíky, které byly naprosto luxusní...a tehdy jsme se domluvili, že nám prozradí svoje „nou-hau“...

Nejen, že nás přivítal jak se patří, ale byl připravený i na zabavení našich dětí. Karel chová křepelky, králíky, dva psy a k obdivu patří jistě i zahrádka. Součástí exkurze byl i sběr křepelčích vajíček, což byl veliký zážitek a nahlédnutí do domácí líhně, kde byly ranní přírůstky malých křepelék.

Po krátké teorii, jak na to, jsme se pustili do díla... celé to vypadalo, jako velká věda, ale byla to hlavně velká zábava, posedělo se a během večera se do toho pustil vlastníma rukama téměř každý návštěvník. Všechno

jsme již měli nachystané a na výrobu padlo 50l mléka. Na korbáčíky byla nachystaná hmota, která konzistencí připomínala mozzarella (mléko se zahřeje na 40 stupňů a přidá se syřidlo, nechá se odstát, po oddělení syrovátky, se nožem prořeže, následná syřenina se přendá do plátna, nechá se odkapat a odleží 2 – 3 dny při pokojové teplotě, tak aby se vzniklá hmota zkysečila a vytvořily se díčky), nakrájeli jsme na drobné kostičky (zde se zapojily i děti), a ty se následně rozpouštěly v hrnci v cedníku s vodou o teplotě 80 stupňů, za neustálého míchání vznikla krásná hebká konzistentní hmota, ze které se vytahovala jedna dlouhá nit, která se namotávala a překrojením vznikly naše již zmiňované sýrové nitě – korbáčíky, ty se nakonec namáčely ve slané studené lázni. Ze zbylého mléka jsme si vyzkoušeli vyrobit i sýr, který jsme do hodiny měli na stole k degustaci a pak už se jen sedělo do pozdních hodin.

Celá akce a návštěva byla velice úspěšná

tímto bychom chtěli Karlovi ještě jednou poděkovat.

Lenka Kubešová

*Zvuk aut se přibližuje,
zesiluje se pak slábné a mizí.
Příroda na to doplácí,
chce mít podobu ryzí.
Člověk ji pokoj nedá,
následek – lidská tvář bledá,
stěží svůj rozum hledá.
Snad naléztí ho nechce.
Říká se mi nelehce,
že je to lidí vina.
Mozky zachvátila mlhovina
odvěké touhy po moci,
Dávno to řekli proroci: „Ta zkáza jednou přijde.“
Nepoznaná a plíživá,
z dálky už se ozývá
a silně klepe na dveře.
Nedej Bůh,
ať je otevře.
Katastrof už tu bylo mnoho,
je to hodně i na jednoho,
Co má nervy z ocele.
Kam až to lidstvo dospěje?*

Antonín Šarman

Na cestách

Není velehor, které by pro nás byly vysoké

O lidech z naší dědiny je známo, že jsou to lidé činní a společenští. Mnohých úspěchů dosahují jak na poli pracovním, tak i sportovním, kulturním a společenském. Proto se nelze divit, že se v tomto prapodivném roce sešly moudré hlavy, aby popřemýšlely, jak tento rok, kdy došlo ke zrušení několika tradičních akcí, které patří ke každoročnímu životu naší obce, obohatily. A nebylo náhodou, že ty moudré hlavy byly ze Zámrska. Po dlouhém dumání, přemýšlení a tápání to přišlo! Vyrazíme do hor. Bingo.

A tak 12. září v časných ranních hodinách hodin se na parkovišti za naší kaplí sešlo více než třicet zdatných turistů, od čtyř do téměř šedesátilet, inspirovaných příklady českých objevitelů a cestovatelů, jako byli doktor Holub, Hanzelka se Zikmundem, nebo čech Karel Němec. Jak jste si jistě všimli již za školních let, tak mimo Jana Eskyma Welzla nenajdete mezi významnými cestovateli mnoho moravských hrdinů. Tuto hrozenou rukavici jsme samozřejmě nemohli ponechat jenom tak. A tak již za prvních ranních paprsků (v 7 hodin 30 minut) vyrazila kolona čtyř silných tracků, plně naložená výstrojí, proviantem, dobrou náladou a chutí zdolat tuto výzvu. Po překonání nemála překážek na naší skvělé síti komunikací, jednou občerstvovací zastávkou a průběžného košťování proviantu, jsme dorazili do základního tábora v nadmořské výšce celých 540 m.n.m. Jako u každé správné expedice, která má před sebou nelehký úkol, po obligátním nástupu následoval motivační proslov vedoucího výpravy. Za zásadní lze označit povel ke kontrole energetických nápojů vlastní produkce ze zámrských trnek. Byla určena čelní skupina, která dostala za úkol připravit pro zbytek expedice jednotlivé výškové tábory, vyznačit nejvhodnější trasu a stanovit pohodové tempo. Do této skupiny byli samozřejmě určeni nejzdatnější jedinci. Druhou, stěžejní skupinu tvořili ti zkušenější, kteří zajišťovali především bezpečný postup pro zbytek týmu.

Již od prvních zdolaných výškových metrů bylo zřejmé, že nás nečeká nic malého a lehkého. Po pohodovém začátku se stává terén stále náročnější. Cesta se postupně mění na kamenitou, posléze posetou obřími balvany, ve stinných místech musíme zdolat bahnité úseky, občas zdoláváme drobné vodní toky. Po přibližně třetině cesty se objevují první problémy. Tuto expedici však nemůžou malé potíže nahlodat. Tak se smiřujeme s tím, že pivo již není studené a slunce stále více peče. Ale jdeme dál. Trasa je stále náročnější a úmorná. Slivovice je teplá a řízků ubývá. Přesto nedovolíme trudomyslnosti, aby nahlodala morálku

družstva, přestože proti ní nemáme míč. Teprve teď nám dochází, jakou chybou bylo, že již v základním táboře vedoucí výpravy neurčil jednotnou píseň, která by zaháněla náznaky slabé mysli.

Ale karavana táhne dál. Postupně ukrojujeme další a další výškové metry. Pomalu se na nás neúprosně podepisuje řidnoucí vzduch, žhnoucí slunce a pohled na strhané borce z nedbale připravených konkurenčních týmů. Průběžně kontrolujeme stav zásob, výstroje, výstroje a počet členů. Vrchol je na dohled. Po několika málo metrech se cesta stáčí a náš cíl mizí kdesi za hustým porostem smrků. Dlouhou dobu je v nedohlednu a to nám sílu do extrémní vrcholové fáze nedodává. Když dochází poslední síly a zdá se, že dnes vrcholu dosaženo nebude, cesta se stáčí doleva a hle! Cíl přímo před námi. Poslední desítky metrů. Nohy se najednou zdají lehčí, mysl se rozjasní a srdce zaplesá. Vrchol. **Lysá hora pokořena!** Čepovaný Radegast, polívka, řízeček, štamprlka. Pohoda, zadostiučinění, pocit z pokoření výzvy, úsměvy ve tvářích. Vrcholová fotografie.

Počasi se zhoršuje, čas neúprosně kvapí. Pokud se chceme ještě za světla dostat do základního tábora, musíme se rozloučit s nejvyšší horou Beskyd a vydat se na cestu dolů. Sestup jsme zvládli v pohodovém tempu a kvalitním čase. V dobré náladě usedáme do vozů a vyrazíme směr Zámrsko. Cesta příjemně utíká, někteří únavou usínají, jiní probírají úskalí náročné túry, někdo jen tak sleduje krajinu za okny. Řidiči bravurně ukrajují nekonečné kilometry.

Jsme doma. Vyložení materiálu, kontrola

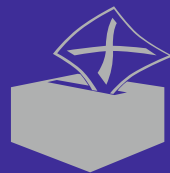

stavu vozidel. Vyhodnocení výsledků v areálu „U Luže“. Aby hodnocení mělo patřičnou váhu, narazili jsme sud chlazeného Bernarda, děvčata přinesla kabanos a hranolky. Hodnocení zkrátka vyčerpávající. Všeobecná spokojenost. Únava. Nápady na příští expedice.

Dovolte mi, abych tímto krátkým ohlédnutím vzdal hold všem účastníkům první expedice Lysá hora a poděkoval jim za příjemně strávenou sobotu. Snad jsme tímto zaseli drobné semínko společné turistiky občanů naší obce. Věřme, že dopadne na úrodnou půdu a vyrostе v košatý strom turistických zážitků.

Václav Vozák

Volby

Volby 2020

U příležitosti voleb do Senátu Parlamentu České republiky a Krajských zastupitelstev se v Záměrkách opět sešla naše oštrřená volební komise. Nebylo to pro nás nic nového, i když se jednalo o volby zdvojené. Přesto všechno byly tyto volby pro nás nové. Nové díky epidemiologické situaci. Na školení nás ani tak nezahrnuli faktickými věcmi, jako hygienickými pokyny. Však každý zúčastněný volič viděl sám, co pokynů jsme byli nuceni vyvěsit a na co upozorňovat. Tyto volby jsme prožili v rukavicích a rouškách, což nebylo moc příjemné, ale zdraví je vždy na prvním místě. Přibyla nám nutnost desinfikovat po každém voliči volební prostor i kliky dveří. Ale vše jsme společně s vámi zvládli s nadhledem a úsměvem, který však nebyl pod rouškou vidět. První kolo to zahřívací jsme tedy 2.-3.10.2020 zvládli s přehledem. Jsme přece akční ženy a sehraná parta. A hlavně máme to veliké štěstí, že jsme malá obec a všichni se známe, takže předcházíme zbytečným případným problémům. Tento volební víkend své hlasy odevzdalo v Senátní části 78 voličů, celkem bylo odevzdáno 77 platných hlasů a jeden neplatný. Ve volbě Krajského zastupitelstva Olomouckého kraje se zúčastnilo 82 voličů, kteří odevzdali 82 platných hlasů.

Přesnější výsledky:

Senát Parlamentu České republiky:

1. Jitka Seitlová 40 hlasů
2. Petr Vrána 14 hlasů
3. Tomáš Kocourek 7 hlasů
4. Pavel Ondrůj 5 hlasů
5. Miroslav Raindl 4 hlasy
6. Dan Chromec 2 hlasy, Antonín Prachař 2 hlasy
7. Jiří Lajtoch 1 hlas, Jiří Kubala 1 hlas, Jiří Kudláček 1 hlas

Krajské zastupitelstvo Olomouckého kraje:

16. Svoboda a přímá demokracie - 2 hlasy
21. Piráti a starostové - 9 hlasů
22. Moravané - při SLDB 2021... - 1 hlas
33. ODS - 3 hlasy
50. ANO 2011 - 20 hlasů
52. ČSSD a Patrioti Olomouckého kraje - 2 hlasy
63. KSČM - 3 hlasy
64. Spojenci KDU-ČSL, TOP 09, Zelení a ProOL - 36 hlasů
70. Trikolóra hnutí občanů - 4 hlasy
82. Rozumní - Petr Hanig- za spravedlnost a živ. jistoty - 2 hlasy

Bohužel nás neminulo ani druhé kolo voleb, a to do Senátu o týden později, tedy 9. – 10.10.2020, tyto volby jsou nejméně navštěvované a čas se vleče a vleče. Ale i tak naše komise v plné sestavě Marcela Vozáková, Helena Vozáková, Petra Perutková, Irena Vinklárková, Lenka Kubešová a Zdeňka Hašová, zasedla a zajistila řádný průběh voleb. A tak se povídalo, volilo, háčkovalo, desinfikovalo o sto šest, až nám ty 2 dny utekly jako voda. V tomto kole nás svou návštěvou poctilo 58 voličů, kteří odevzdali 58 platných hlasů. S přehledem své vítězství obhájila paní RNDr. Jitka Seitlová se 40 hlasy, pan Ing. Petr Vrána získal hlasů 18. Vše proběhlo v pořádku a my jsme mohli i tentokrát s klidnou myslí pro letošní rok volební komisi opět rozpustit.

Co říci na závěr, chci vám voličům poděkovat za účast a ukázněnost v této nelehké době, že jste byli uvědomělí a chránili sebe i nás a budeme se těšit na další setkávání nejen u voleb. My jsme totiž všude a vždycky.

Zdeňka Hašová

"Po každých senátních a parlamentních volbách, to uvnitř vypadá jako na maškarním báli!"

Každý je tam za někoho; někdo dokonce za každou cenu!"

V Záměrkách 3.10.2020 v 9.45hod
František Pavlík

NEKROLOG +

Nejméně oblíbená část našeho zpravodaje, nekrolog bohužel nechybí ani v tomto čísle. Ač jej zařazujeme velmi neradi, smrt je však nedílnou součástí našich životů. Proto si alespoň v krátkosti připomeňme ty, co nás v uplynulém čase opustili

Na poslední cestě jsme vyprovodili paní **Evu Hašovou**, která odešla v tichosti obklopená rodinou dne 29.července 2020 ve věku bez mála 91 let. Vedla dlouhý a prací naplněný život protkaný mnohými útrapami, které však tiše a odevzdaně nesla. Alespoň v krátkosti si jej proto připomeňme.

Paní Eva se narodila 11.září 1929 v Němeticích manželům Boženě a Josefovi Kunovským. Dětství prožila po boku sourozenců Josefa, Bedřicha a Marie s nimiž již od raného dětství pomáhala rodičům obstarávat jejich hospodářství.

Svůj život zasvětila pilné práci převážně v zemědělství, pracovala v lupárně proutí v Zámbrskách a po vzniku Jednotného zemědělského družstva našla své místo jako ošetřovatelka v místním kravíně.

Na cestě životem potkala pana Františka Hašu ze sousedních Zámbrsk, v lednu roku 1952 se za něj provdala, a ještě též rok se za ním přestěhovala do Zámbrsk. Vychovali společně 4 děti Františka, Pavla, Irenu a Lubomíra. Těšili se z vnoučat Pavla, Ireny, Adély, Veroniky, Věry, Markéty a Lubomíra. S panem Františkem prožila 54 let společného života, které přetrhla až jeho smrt v srpnu roku 2006. I přes odchod manžela jí do života dále přicházely radosti, radosti v podobě pravnoučat, kterých se paní Eva dočkala v hojném počtu a to 13. Měla ráda květiny, její zálibou bylo zahradničení a četba, ráda trávila čas venku na sluníčku pozorováním okolního dění a přírody. A zvlášť vnoučata si rádi vzpomenu na její neodmyslitelné engliše nebo-li gumové bonbóny, které měla stále při sobě, a kterými je obdarovávala. S láskou a obětavostí pečovala o nemocného syna Pavla, jehož tragický odchod v roce 2013 velmi těžce nesla, a který jí trvale podlomil zdraví.

V roce 2013 se paní Eva stěhuje k nejstaršímu synovi Františkovi do Zvole u Šumperka, kde v péči jeho rodiny tráví poslední léta svého života, a kde také ve středu 29.7. 2020 umírá.

Jsou lidé, kteří se v Zámbrskách narodili, odešli za prací či svými životními partnery nebo zde prožili celý život. Většina z nás je zná, společně jsme si procházeli životy. Zvlášť v těch malých vískách jsme jako jedna rodina, žijeme blízko sebe, známe se. Ale jsou také lidé, kteří přicházejí, přistěhují se z různých koutů a jsou tu s námi. Moc o nich nevíme, pozdravíme se, prohodíme pár slov, víme o sobě.

Jedním z nich byl i pan **Alois Modlitba**, který v naší obci vedle nás prožil 14 let. Téměř všichni jsme ho znali a vídali denně při jeho pěších poutích ať už do Kelče nebo do Hustopeč. Jak tiše přišel, tak také tiše odešel dne 14.8.2020 ve věku 68 let. Věnujme mu, alespoň takovouto malou vzpomínku. Byl také jedním z nás.

DRAKIÁDA

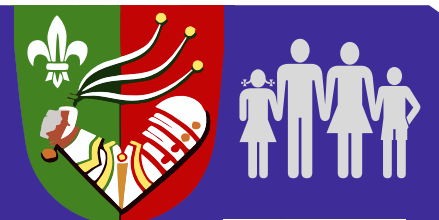
Dnes v době moderních aplikací je akce svolána jedna dvě. Našimi největšími organizátorkami whatsappových skupin jsou Lenka Kubešová a Irča Vinklářková. Máme skupinu, volejbalistů, žen v akci, účastníci zájezdu, atd. Předběžně jsme se na volbách domluvili, že když tak hodně fouká, je ideální čas uspořádat drakiádu. V neděli 11.10. stačilo pár zpráv a drakiáda byla na světě. Protože bylo dost mokro, byla svolána na spojovačce na Němetice. Foukalo opravdu dost a tak draci litali opravdu krásně. A že se jich sešlo. Nebe bylo plné! Je pravda, že

občas některý z nich skončil na zemi, v horším případě i v hromadě hnoje na poli, ale nám to nevadilo. Pobavili se malí i velcí. Někteří dospěláci si ještě šli zapinkat svůj pravidelný volejbal. Nedělní odpoledne strávené ve větru a s draky bylo moc fajn.

Helena Vozáková

Zámřšť'ané

Vyprávění rodáka Zámřsk Arnořta Čepici

Trři roky v Africe

Někteří si mohou pamatovat, že jsme emigrovali na podzim 1977 z cesty do Somálska, kde jsem měl být členem skupiny virologů, kteří měli vyrábět vakcíny pro skot pod záštitou FAO (Food and Agriculture Organization). K této cestě nedošlo, jelikož jsme se odklonili od skupiny v Římě a místo na 2 roky do Somálska jsme dorazili v dubnu 1978 do Kanady. Přeskočíme 14 let, a nám nějak Afrika zůstala v krvi, a tak když jsem viděl v Kanadě inzerát na virologa pro univerzitu v Gaboroně (hlavní město Botswany, v podrovníkové Africe), neodolal jsem a přihlásil jsem se. Pozvali mně na pohovor v únoru 1992. Na Ostrově Prince Eduarda ve východní Kanadě, kde jsme v té době žili, byly teploty hluboko pod -20°C. Letěl jsem přes Londýn, s mezi přistáním v Jihoafrické Pretorii, a když jsme přistávali na letišti v Gabroně, vzduch se nad betonovou přistávací plochou tetelil ve +40°C. Byl to šok, a když už jsem tam byl, zaplatil jsem si turistický let malým letadlem do Okavango delty, o které se zmíním později víc. Pohovor dopadl dobře, a přibližně za půl roku jsme se všichni tři octli v Boswaně. Dcera Denisa zrovna skončila střední školu, tak v Boswaně navštěvovala rok přípravný program pro univerzitní studium. Byla to pro ni taky nezaplacená zkušenost, neboť byla jediná bílá tvář mezi Afričany.

Geografická a klimatická situace Bostwany.

Bostwana je rozlohou 48. na světě, ČR je 115. Většina teritoria pokryta vyprahlou neúrodnou půdou, zvláště na jihu. Poměrně velká oblast na severu je zavodňována řekou Okavango, která přitéká z Namibie (severozápad) a neteče do moře, ale v Botswaně se rozlévá do mnoha menších ramen tvořící deltu a močály. Díky bohaté vegetaci, jsou okolí Okavango delty a řeky Zambezi domovem masivních populací divokých zvířat a jsou tudíž atraktivní turistickou oblastí na pozorování divokých zvířat (safari). Kanály delty se hemží hrochy a krokodýly. Krokodýly jsou zde jedni z největších na světě. Vzpomínám na návštěvu jednoho většího turistického kempu a při procházce kolem vody nás zastavil zřízenec a informoval nás: „Bud'te prosím opatrní, minulý týden tady krokodýl zabil jednoho kolegu“. Stane se to lehce, jelikož krokodýl se přiblíží pod vodou tiše a skoro neviditelně, jelikož z vody vyčnívají jen oči a nozdry, a to jen občas a když je konečně blízko oběti, vyvine pod vodou rychlost a je schopen vyskočit i několik metrů na břeh. Chycenou kořist nebo její část odtáhne do vody. Když je kořist velká a klade odpor, například buvol, zebra, nebo dokonce i lev a nechá se útokem

překvapit to se často stane u pití, krokodýl po zakousnutí jde do rychlé vývrtky, což mu pomáhá kus oběti rychle utrhnout a spolknout.

Krokodýl ale kupodivu není většinou zodpovědný za smrt návštěvníků v Okavango. Překvapivě za většinu smrtelných příhod nejsou odpovědny ani šelmy jako lev, leopard, gepard nebo hyena, či slon, přesto že jsou toho všechna zvířata schopna, ale hroch. Hroch je výlučně býložravec a k napadení lidí dojde, když je ve svém prostředí vyrušen a cítí se ohrožen. Potom je schopen rychlého smrtelného útoku. K tomu dochází u turistů proto, že hroch vypadá neohrabaně, a tak se turisté někdy rozhodnou přiblížit. Hroch se pak rychle rozběhne, protože je překvapivě rychlý ve vodě i po souši, dochází k neštěstí. Co se týče suchozemských obyvatel, je pro turisty největší atrakcí samozřejmě slon. Uvedu pár maličkostí, které návštěvníci této oblasti často o slonech nevědí. Dospělý Africký slon je 3,2 m vysoký, dožívá se 60 - 75 let, a plemeno slona, který se vyskytuje v Botswaně je „bush elephant“, neboli slon kořoviskový, který dosahuje v dospělosti váhy kolem 6000kg. Lesní varianta afrického slona, která se vyskytuje jen v Západní Africe a Congu dosahuje jen kolem 2000kg. Zajímavostí je, že sloni mění zuby 4-6x za život a má se za to, že za jejich přirozenou smrt je většinou zodpovědná ztráta poslední sady zubů.

Lide, ekonomika, a zemědělská zvířata.

Populace Botswany je 2,250,000. Tswana tvoří většinou etnicitu (80%), Kalanga obyvatelé tvoří 11%, San (Bushmen čili Křováci) 3%, a zbytek tvoří Indové a malé počty potomků různých starousedlíků evropského původu, například Němci. San jsou antropologicky velmi odlišní od afrických černochů. Žijí hluboko v Kalahari v polopoušti, životním stylem lovců – sběračů. Tswana a Kalanga jsou typického afrického vzezření a jsou na první pohled rozeznatelní od San. Díky svému životnímu stylu jako lovců – sběračů, jsou černochy do jisté míry podceňováni. San jsou proslavení svými schopnostmi stopovat zvířata a najít je podle výskytu určitých rostlin životodárnou podzemní vodu v místech kde se nachází nehluboko pod povrchem. Mimochoodem, anglické označení Bushmen (česky Křováci) je dnes nepřijatelné, stejně jako Negr pro Afričany.

Botswana je jednou z nejrychleji rostoucí ekonomikou na světě. Botswana je na čtvrtém místě v hrubém národním příjmu v Africe a dosahuje přibližně životního standardu Mexika. Botswanská měna je Pula (slovo znamená déšť) a 1 Pula je v současné době 0,087 Amerických dolarů. Co se týče nerostného bohatství, důležité jsou doly na

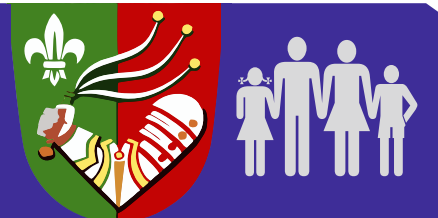
diamanty. Botswanské diamantové doly Orapa jsou největší doly na světě, co se týče množství karátů a hodnoty produkované ročně. V jednom roce (2013) tyto doly vyprodukovaly diamanty v hodnotě 1,6 miliard US dolarů.

Chov skotu je velmi důležitý a počet krav je přibližně stejný jako počet lidí. Krávy se pasou celý rok, i když v důsledku nedostatku dešťů se často pasou na stojící uschlé trávě. Hovězí maso se taky vyváží do Evropské unie, jelikož je možno zabránit přenosu slintavky, moru skotu a dalších infekcí z divokých zvířat, vytvořením oplocených kordonů s přísnou kontrolou pohybu zvířat. Krátká historie Botswany v kontextu sousedních zemí.

Po zahlédnutí inzerátu na pozici v Botswanské univerzitě, jsem se podíval na mapu a uviděl jsem, že země přilehlá k severní hranici Jižní Afriky. Jižní Afrika v té době byla zrovna ve světových zprávách tím, že pod vedením hlavně Švédska a dalších západoevropských zemí byl organizován světový bojkot vlády Jižní Afriky na podporu zrušení apartheidu. Vyjednávání o konci apartheidu se odehrávalo 1990-1994 a tak jsme to pozorovali se zájmem ze sousední Botswany. Slyšeli jsme v rádiu skoro denně o přepadení bílých černými afričany, většinou na farmách, přesto že obvykle měli vysoké zděné ploty s rozbitým sklem nahoře, několik velkých psů, mříže mezi obytnou částí domu a ložnicemi a samozřejmě zbraně. Sami jsme byli jednou docela vystrašení na cestě Jižní Afrikou, na kterou jsme se vydali po doporučení známých, že budeme v bezpečí, když nebudeme nikde zbytečně sjíždět z hlavní trasy do Durbanu a nebudeme zastavovat. No, ale nečekali jsme, že nás někdo napadne kamenem za jízdy. Naštěstí ten kámen hozený z protijedoucího auta rozbil jenom postranní okno u dveří.

Byli jsme pyšní, že Evropa vedla světovou kampaň k izolaci rasově rozdělené Jižní Afriky, a její extrémní rasovou diskriminaci. K dokreslení extrémní politiky nadřazenosti bílé rasy, kterou apartheid vyjadřoval, si je třeba uvědomit, že afričané ve své vlastní zemi neměli téměř žádná práva. Například africké děti si ani nesměly hrát na stejném hřišti jako děti evropského původu. Podle systému společenské stratifikace, bílí občané měli nejvyšší status, za nimi následovali Indové, pak barevní „coloured“, což byli většinou potomci bílých otců a černých matek z období kdy mezirasové sňatky a vztahy nebyly nezákonné a poslední byli černí Afričané. Mluvě o „barevných“, tato skupina byla a ještě je v Jižní Africe velmi početná, přesto, že rasově smíšená manželství a sex mezi

Zámřšťané

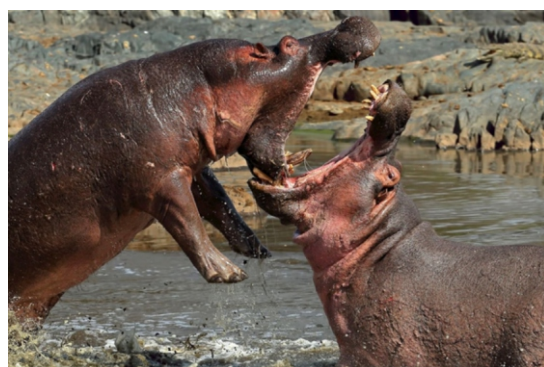
Vyprávění rodáka Zámřsk Arnošta Čepici

Tri roky v Africe

rasami se stala nezákonnými po zavedení prvního zákona apartheidu o prohibici smíšeného manželství z 1949, který v roce 1950 následoval pozměňovací zákon o kriminalizaci všech romantických vztahů mezi rasami. V Bostwaně, kde jsme žili, apartheid neexistoval. V Bostwaně je rasová tolerance zjevná a je ještě dále zvýšená tím, že Mostwana, jako většina domorodých afričanů, mají zvláštní respekt ke starším lidem. Takle rasová tolerance k bílým je kontrastem s Jižní Afrikou a sousední Nambii. (Německá kolonie mezi 1884 a 1990). O Nambii jen zběžně. Je to nejušší část podrovníkové Afriky a přibližně 100 kilometrový pobřežní pás přiléhající k Atlantickému oceánu je písčová poušť Namib, s nejvyššími dunami na světě. Ani to není nadsázka, tyto duny jsou vyšší než v Saahře. Pobřeží koster v Namibské poušti, tohle pojmenování je nepochybně kvůli extrémní nepohostinnosti jak k zvířatům, tak k lidem. Při jízdě po tomhle pobřeží po cestě do Walvis Bay jsme zažili písčnou bouři a dovedete si představit, co to udělá laku na autě. Taky bylo docela zábavné, když jsme v roce 1993 přijížděli na dovolenou přes tuto poušť do Swakopmundu, a na radiu jsme najednou slyšeli němčinu, včetně německé lidové hudby. Při procházení městem, jsme taky byli pobaveni slyšet němčinu i od Afričanů.

Na rozdíl od sousedních zemí Jižní Afriky, Jižní Rhodesie (dnešní Zimbabwe), Severní Rhodesie (dnešní Zambia) a Nambie, Bostwana nebyla pod kolonií nadvládou, ale byla tak zvaným „protektorátem“. Jsem si vědom, že slovo protektorát zní u našich lidí velmi negativně, ale v této situaci náčelníci největších kmenů jeli na konci 19. tého století osobně do Londýna, aby požádali o pomoc proti invazi okolních kmenů. V 1885 britská vláda vzala Bečuánsko pod svoji ochranu. V 1966 Británie přijala návrh nezávislosti s vládou v Gaboroně (místní vyslovují „Habarony“). Prvním prezidentem byl Serese Khama, který byl velice respektován jak doma tak v Británii. Khama studoval na britské universitě práva a při setkání na charitativním tanci se seznámil s anglickou Ruth Williams. Zamílovali se, a jejich „příběh lásky“ byl ukončen sňatkem. Khama byl synem kmenového náčelníka a jako princ byl přirozenou volbou za prezidenta nezávislé Botswany (Bečuánska). Hladký přechod od protektorátu k nezávislosti byl tedy asistován jeho sňatkem s dcerou britského kapitána, který sloužil v Indii, a

později byl obchodníkem s čajem. Sňatek Khamy a Williamsově čelil v začátku opozici, jak v Británii tak v Botswaně, ale po přestěhování páru do Botswany, jak Botswana, tak Anglie tento sňatek plně přijaly. Tento „příběh lásky“ mezi africkým princem a dcerou anglického aristokrata je zodpovědný za přechod Botswany (Bečuánska) z africké civilizace do moderní společnosti evropského rázu, bez období rasistického apartheidu a následné rasové nenávisti. Občané Botswany se říkají Batswana (jednotné číslo Motswana). Oficiálním jazykem je Tswana. Angličtina je vyučována ve škole a všichni kdo chodí do školy, jsou při nejmenším schopni komunikovat v aspoň jednoduché angličtině.

Batswana při větších příležitostech jako při svatbách, tancují bez únavy hodiny. Příklad takového svatebního tance je možné najít na Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=ceOqPBCK6fA>. Při svatbách se obvykle zabije kráva, která se během oslav celá zkonsumuje. Na takových oslavách často bývá velký počet lidí, podle velikosti osady či vesnice to mohou být i stovky lidí. Na jednu takovou svatbu jsme byli pozváni a na takovou událost se nedá zapomenout.

Za pozornost taky stojí původní kmenový systém spravedlnosti, který dodnes existuje paralelně s moderním právním systémem, který do velké míry kopíruje britský systém. Přestupky jako například krádež zvířat, či romantické styky ženatého muže s neprovdanou ženou, či ženou vdanou za jiného muže, a všechny ostatní důležité přestupky proti přijatým normám byly posuzovány soudem všemi dospělými obou pohlaví. Tento systém spravedlnosti byl neuvěřitelně pokrokový. Svolaný soud „khotla“ vyslechl stížnosti, důkazy a obhajobu obžalovaného, a po tom přijal rozhodnutí podle většinového hlasování. Tresty se různily, od veřejného mrskání až do nejprísnějšího trestu, kterým bylo vyhnání z komunity. Takové vyhnání znamenalo v podstatě trest smrti, jelikož vyhnánci neměl kam jít. Každý z okolních kmenů totiž věděl, že cizinec, který se objevil mezi nimi, spáchal závažný trestný čin a tak ho nepřijali. Takový člověk neměl šanci dlouho přežít, a buďto zemřel hladem nebo žízní, nebo byl zabít. Mně ten koncept skutečného lidového a demokratického soudu v Botswaně skutečně doslova ohromil, jelikož jsem čekal, že o spravedlnosti rozhodoval sám náčelník, jak bylo zvykem u vládců v dávných dobách v jiných částech světa. Botswanský náčelník však neměl absolutní moc, a žil na úrovni ostatních. Jejich obydlí nebylo k rozeznání od jiných a měli přirozený respekt u ostatních, který vycházel ze zasloužené reputace spravedlivých a skromných lidí. Další velmi zajímavý postřeh z původní domorodé společnosti je například vlastnictví půdy, která byla a mnohdy je jedinou možností k obživě. Půda nebyla v soukromém vlastnictví a byla přidělována náčelníky podle potřeby. Když se lidé vzali, dostali přiměřenou plochu půdy, na které mohli pást krávy a pěstovat drůbež, většinou slepice. Když děti odrostly a rodiče zestárli, půda nešla automaticky dětem, ale mladým párům, kteří se vzali. Krávy byly a dodnes jsou velmi ceněné, a ještě dodnes se považují za směnnou jednotku.

Tak tohle byla Afrika pohledem Zámřšťáka. Mějte se tam hezky a snad vás ještě jednou navštívím.

Arnošt Čepica

Rok 1933

Obec Zámrský má díky kronice a jejích kronikářům skvěle podloženou historii minulého století. Byla by velká škoda toho nevyužít, vždyť už naše děti za čas tohle písmo nebudou schopni rozluštit, proto v Zámrsčáku bude pravidelně vycházet opis záznamů z této kroniky chronologicky tak jak je uspořádána. Bohužel i téhle kronice se stalo, že mezi lety 1960 - 1992 nebyla historie pravidelně zaznamenávána, ale byla doplněna kronikářem novým. Také kronika nového tisíciletí přišla o kronikáře, záznamy jsou vedeny do roku 2006. Při přepisování kroniky se nijak do obsahu nezasahuje, přepisujeme prostě děj, jak byl tehdejší kronikářem zaznamenán.

Zapisovatel J Pavlišťák zase v zápisu psal co chtěl, tak že byl nucen sám úředník pohrozit trestním oznámením nebo rozpuštěním schůze, čímž se ukázalo, že nedůvěra náměstkovi nebyla bezdůvodná a nyní teprve povolán za zapisovatele kronikář, který také celý zápis o schůzi asi o 12 stranách napsal a v zápisní knize zůstal na památku začátek zápisu který psal onen najatý pán z Němetic. Výsledek schůze byl tedy pro obec nepříznivý následkem většiny hlasů. Občané, kteří přítomni byli schůzi jako posluchači, byli tak rozbouráni tímto usnesením, že jen velkým úsilím rozumných mužů bylo zabráněno velkým výtržnostem, které by byly skončily u trestního soudu.

Jen venku bylo křičeno: „Hanba, zloději okradli jste obec, připravili jste obci Bílou horu“, což vše již nic nepomohlo. Hned při schůzi podali zástupci lidové strany odvolání, které jest protokolováno, a prohlášení nedůvěry starostovi obce a zástupcům strany rep. a podali toto odvolání podepsané 80% veškerého občanstva a voličstva okresnímu úřadu, aby tento jako dohlédací úřad zrušil toto usnesení se obec. zastup. z důvodů podjatosti členů obec. zast. Jak bylo v odvolání uvedeno, a pak že hlas Ant. Čepice jako náhradníka byl neplatný, neb nebyl vzat před schůzí do slibu. Po schůzi zase ihned šla deputace k p. okr. hejtmanu, ale tam se již bohužel následkem intrik již vítr obrátil. Pan okr. hejtman již více neučinil jen, že si odvolání k vyřízení ponechal brání náhradníků do slibu bylo nařízeno ale usnesení se schůze nezrušeno. Záhada. - Po 6 týdnech přišlo rozhodnutí následujícího znění: Obecní zastupitelstvo v Zámrsčáku usneslo se ve své schůzi konané dne 24. III.1933 nekoupiti pro obec les jí přidělený S.P.U. Odvolání Vámi proti tomu podané zamítá okresní úřad jako neodůvodněné, jelikož není

zákonného ustanovení, podle něhož by obec byla povinna nějaké věci kupovati a přip. Za účelem jejich zakoupení půjčky uzavírat.

Podle ustanovení § 21. zákona ze dne 12/8 1921.čís.329 Sb.z. a nař. Je obec povinna spravovati majetek obce, aby neztenčeně zůstal zachován a aby přip. dosahovalo se trvale výtěžku co největšího. Koupí lesa nelze považovati za správu majetku vůbec, poněvadž les, který obec dosud nekoupila není obecním majetkem a nelze ji považovati také za jednání, kterým by obecní majetek byl stenčen. Také záborového zákona, jehož se ve svém odvolání dovoláváte, nelze vyvoditi povinnost obce koupiti jí přidělený les poněvadž §10. zákona z dne 16/4 1919, č.215 Sb.z a n. a se zákon velkého majetku pozemkového obsahuje jen ustanovení o tom, komu má pozem. úřad zabraný majetek přiděliti, neobsahuje však ustanovení o tom, že by osoby tam uvedené byly povinny pozemkový majetek jím S.P.U. přidělený také koupiti. Jest tedy vaše odvolání neodůvodněné a bylo ho proto zamítnouti. Z tohoto rozhodnutí není další odvolání přípustné. Datum 19/ V 1933. Čís. J. 11.891/II-2. To tedy viděl okresní úřad ale skutečné právní vady jako podjatost členů nesložení slibu náhradníka ač toto ihned pro příští schůze nařídil, viděti nechtěl. Proč? Zase záhada. Také byly v odvolání uvedeny. Po tomto rozhodnutí které bylo neodvolatelné přece ještě jela deputace do Brna, ve které byli p. řídící učitel K. Horák, Fr. Mašlaň a kronikář, pak bývalý poslanec Fr. Bajer z Bernatic k p. přisedicimu zems. výboru p. profesoru Drobnému, zdali by bylo možno ještě něco pro obec učiniti. Tento vyslechl vše a řekl deputaci „Pánové! Vidím, že je to lumpáctvo, ale není možno nic činiti; to je výsledek té naší slavné demokracie, většina platí i kdyby šel ten onen člen obec. zast. již s

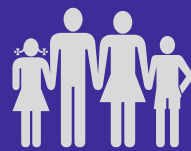
podvodným úmyslem do schůze. Vaše jediná zbraň jest volební lístek při volbách, co si navolíte to pak máte. Právního podkladu ku zakročení není.“ Z toho jasně viděti kam vedou osobní spory při volbách jak se stalo při volbách posledních. Demokracie jest velkou vymožeností pro občany vyspělé a demokracii rozumějící, ale strašnou zbraní v rukou sobců a prospěchářů a těch byla bohužel v tomto případě na rozhodujícím místě většina, byť proti vůli občanstva. Připomenouti dlužno ještě, že úředníci dohl. úřadu intrikami stali se nějak zaujati proti zástupcům strany lidové nech jim bylo vyprávěno, že chtěli

les uchovati les pro sebe neb svoje družstvo ač o tomto nikdy ani řeči nebylo. Kdo v peci sedá jiného tam hledá, ale jako kronikář dávám tímto svědectví zástupcům lidovým naprosto korektního a nezištného o obětavého jednání ač nejsem příslušníkem jejich aniž jiné politické strany. Vlastní můj úsudek o této věci je, že by byly se věci vyvinuly docela jinak, kdyby se byl uchopil věci zkušený právník ale na to bohužel nebylo finančních prostředků. Zákroky poslanců byly nedostatečné. Lesy ztraceny pro obec na vždy, nebylo v Zámrsčáku Jana Sladkého „Koziny“ proti Lomikaru.

Foto z Kroniky obce Zámrský

Zámřšť'ané

Myslíme na vás

Přátelé, zase přišel čas, kdy upravuju a chystám sazbu pro tisk našeho čtvrtletníku Zámřšť'áku. Ta doba letí jako voda. Vždy, když mi Hela (šéfredaktorka Helena Vozáková) zavolá: „Už to mám všechno přichystané a posílám ti to.“, tak vím, že další tři měsíce života jsou za námi.

Pro mě osobně je tento rok zvláštní a podivný tím mým, našim odloučením od vás všech. Měli jsme plány, jak si doopravujeme náš domek na Komanici a budem si tam užívat volných víkendů a tvořit. Leč jako všem i nám do života vstoupil ten nezvaný host, který se vzal kdovíodkud. Museli jsme své plány tedy celé překompat, jak nejlépe takové chvíle překonat, než práci? Možná málokdo ví, že naše firma MAMUTphoto, která se zabývá výrobou věcí pro všechny typy historických typů fotografie má právní sídlo v Zámřštkách, i když výrobu samotnou jsme přesunuli na Vysočinu kvůli nemožnosti sehnat dostatečně velké prostory v okolí Zámřsk. Nabízelo se pár prostor, ale pro chemické laboratoře, kde vyrábíme všechny látky pro alternativní techniky vyvolávání fotografií, stolařskou dílnu, kde se vyrábí historické fotoaparáty, stativy a desítky dalších pomůcek jako zcitlivovací a ustalovací tanky a podobně, sklady pro plechy a skla pro výrobu desek na focení, řezivo ze vzácných dřev pro výrobu a balící linku pro náš e-shop, nebyly prostě dostatečné a ve stavu, kde bychom nestrávili zbytek života rekonstrukcemi. A to jsme opravdu intenzivně hledali. Chtěli jsme dát lidem práci v obci, ale prostě to nevyšlo.

Je nám to o to víc líto, protože víme, že v naší obci jsou moc šikovní a zruční lidé a že by tu výroba takového typu mohla v pohodě fungovat.

Takže jsme naši velkou usedlost tady začali přebudovávat a výrobu rozšiřovat. Dodáváme do všech států EU, nechemické výrobky do USA, Číny a Jižní Koreje, je zajímavé, že v ČR máme pouze okolo tří procent zákazníků, svět zažívá doslovný boom ve starých historických technikách focení a my jsme objednávkami doslova zavaleni, protože jsme jediní dodavatelé s takto uceleným sortimentem v Evropě. Ale abychom toho neměli málo, tak budujeme v našich „nekonečných“ prostorech zde ještě ARTcentrum, kde budou i ubytovací a prostorové kapacity pro tvůrce všech možných kategorií umění a dovedností s pořádáním workshopů, vernisáží a sympozií. Je trochu smutné, že z toho všeho bude profitovat obec se 49 obyvateli tady, kam všechny tyto hosty přivedeme, kde jsme založili i Okrašlovací spolek, abychom jí dali tvář a ne obec, která mě před časem přijala za svého a kde je nám se ženou tak dobře. Snad jedinou malou náplastí na duši je pro mě to, že sídlo firmy je stále v Zámřštkách a nehodláme ho měnit a že z nemalých daní, které platíme, budou tyto něco mít.

Při tvorbě Zámřšť'áka si musím vyloženě „utrhnout“ ze svého mála volného času a věnovat mu poctivých dvanáct hodin práce, ale dělám to rád, protože se alespoň tak dovidám, co se v naší obci děje. Tak ať žije co nejdéle!

Váš Šmuky

Posíláme pozdravení do Zámřsk

Jednou „doutám“ budeme mít, na co vzpomínat

Výrobní prostory na Vysočině

Léto uteklo jako voda, vlastně to bylo takové hodně zvláštní léto, ale i tak jsme si jej snad užili, některé akce proběhly, jiné ne, v dobré náladě jsme se potkávali na pergole naší hospůdky. Loučení s prázdninami se uspořádat podařilo ke spokojenosti všech, a dokonce nám přálo i počasí. Jen naše tradiční putování za taneční zábavou do sousedních obcí se povedlo jen jednou, a to do Skaličky. Proto nás všechny potěšil plakát, že Němetické výletišťe poctí svým hudebním umem naše oblíbená kapela Takzatrup. Neváhali jsme ani minutu a naše tradiční Zámřská sestava vyrazila 5.září na místo. Někteří hromadně, dřív či později, ale byl nás tam jako vždy hojný počet. Tančilo se, hrálo, zpívalo, jenže co čert nechtěl, září je už takové proměnlivé, přišla bouřka. Ale jaká, nekončící průtrž mračen. I tak se

Němetická zábava

děly věci, rozjuchaná mládež tančila a zpívala v dešti lidové písničky i odrhovačky a nějaké počasí je vůbec nerozhodilo. A pak že se omladina neumí bavit a zpívat, spousta lidí byla dosti překvapená. No nám u dobrého moku v suchu místní pergoly bylo dobře a bavili jsme se i tak. A vzhledem k tomu, že někteří z nás už mají plnoleté děti s platnými řidičskými průkazy, mimochodem nevím jak se to, tak stalo, poněvadž jsme všichni pořád stejně mladí, proběhl i rozvoz domů. Takže v suchu teple a s dobrou náladou byla ukončena sezóna venkovních zábav. Snad to bude příští rok o něco lepší.

Zdeňka Hašová